

CIJENA listu: U preplanu za čitavu god. K 36—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mjeđečno K 3—, u malo prodaji 12 f. pojedini broj. UGLASI primaju se u upravi lista trg Custoza 1.

HRVATSKI LIST

Izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST Izla...
u nakladnoj tiskari JOŠ.
KRMPOTIC u Puli, trz.
Custoza 1. Uredništvo:
Sisanska ulica br. 24.—
Odgovorni urednik JOSIP
HAIN u Puli. — Ruko-
pis se ne vraćaju.

Godina III.

U Puli, ponedjeljak 17. prosinca 1917.

Broj 878.

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Beč, 16. (D. u.) Službeno se javlja:

Istočno bojište:

Jučer je u Brest-Litowsku sklopljeno primirje koje vrijedi za sve ruske fronte i koje ima da traje najmanje do 14. siječnja.

Talijansko bojište:

U području Col Caprile izgradiše austro-ugarske pukovnije svoje uspjehe, kod česa je opeta ostalo u našim rukama nekoliko stotina zarobljenika. Na Plave topovska borba.

Poglavlja generalnog stožera.

NJEMACKI RATNI IZVJEŠTAJ.

Berlin, 16. prosinca. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište:

U perivoju grada Poecelhoeec pomakli smo, odbivši neprijateljski djelomičnu navalu, naše linije unaprijed te smo učinili zarobljenika. Živalna topovska djelatnost od Scarpe do Olse. Kod Monchyja i jugozapadno od Cambraiha ista je znatno pridobila na jakosti. Izjavljivo se jo engleski sunak kod Mochyja i kod Bullecourta. Za izvidnički bojeva na mnogim mjestima francuske fronte privedeni su zarobljenici.

Istočno bojište:

Dne 15. prosinca potpisani bje u Brest-Litowsku od Njeg. kralj. visosti gfm. princa Leopolda bavarskoga i od zastupnika saveznih država ugovor o primirju sa Rusijom za vrijeme od 28. dana, koji vrijedi od 17. prosinca 12 sati opodne dalje.

Makedonsko bojište:

Topovska djelatnost Engleza medju Vardarom i Dojranskim jezerom.

Talijansko bojište:

Proširujući svoj uspjeh, uzele su austro-ugarske čete u jurišu talijanske položaje južno od Col Caprile te zarobiše više stotina momaka, medju kojima 19 časnika.

Prije majstor glavnog sjela Ludendorff.

* Turski ratni Izvještaj. Iz Carigrada se službeno javlja dne 15. prosinca: Turski glavni stan saopće: Palestinska fronta: Na obali bje počušaj neka jače neprijateljske patrule, da uznapreduje, odbijen. Istočno od Jerusalima na vise mjeseta topnički bojevi. Na obali Male Azije zaposeli smo otroke Mersonissu i Plaku.

* Rat na moru. Wolffov ured saopće: U Atlanskem oceanu i Irskome moru bješu potopljeni 4 parobroda i jedrenjača s ukupnim sadržajem od 18.000 bruto reg. tona.

Poglavlja mornaričnog admiralskog štaba.

* Revolucija u Portugalu. Lyonski listovi saopćuju iz Lisabona: Vlada će se sastaviti isključivo iz pristaša nezavistnih revolucionara i nekoliko revolucionara unionista. Alphonso Costa bje uapšen. General je Plemento Castro prispeo u Lisabon. Politički su prognanici bili pomilovani.

* Taifun u Japanu. Prema japanskom listu "Advertiser" donaša "Petit de Marseille" vijest, koja kaže, da je uslijed katastrofe u Japanu, prouzročene od taifuna, umro ogroman broj ljudi. Stvarna šteta prekoracuje 250 milijuna franaka. U samoj tokijskoj prefekturi ima 500 mrtvih. 300 je kuća bilo uništeno, 150.000 njih poplavljeno. 200.000 ljudi ostade bez krova. U Sinamuri bje nabrojeno 3000 mrtvaca.

* Pešta protiv Čeha. Javljuju iz Budimpešte: Prekucjer je glavna skupština ovdešnjega gradskoga zastupstva primila rezoluciju, u kojoj se izrazava ogorčenje protiv toga, što da su Česi prekršili vjernost proti dinastiji, što su prihvatali antantine ratne ciljeve i jer da idu za raspadom monarkije.

(Hrv. Riječ.)

* Proglas Kerenskog. "Neues Achthaberblatt" saopće iz Stockholma: Petrogradski ured objavlja proglas Kerenskog, u kojemu medju ostalim kaže: „Zar ne vidite, da iskorušuju Vašu iskrenost i Vašu dobru volju, te da Vas varaju? Gdje je mir s Njemačkom, koga su Vam u tri dana obećivali? Gdje je sloboda? Ubogi slijepci, ne vidite, da igrate sramotnu i nedostojnu ulogu? Kažem Vam: Kroz osam-sam mjeseci branio sam slobodu naroda i radio za buduću sreću radništva. Sada i slijepci vide, da je sloboda i demokracija vladaju samo za vrijeme mojeg režima.“

Iz Rusije.

Ustavodavna skupština. — Boljševici će pobijediti Kaledina i Kornilova. — Ogorčena borba. — Japonci se nisu iskrigli u Vladivostoku. — Kaledinov general sa očjelim stožerom uapšen. — Komešanja u Petrogradu i izbori u ustavodavnu skupštinu.

Petograd, 14. Radničko se novinstvo živahno bavi ustavodavnom skupštinom. Kada većina ustavodavne skupštine nebi odlučno bila za auktoritetu radničkih i vojničkih vijeća, bit će s jedne strane predloženo, da se isključe kadeti, koji se kao otvoreni proturevolucionarci ne bi smjeli uplatiti u pitanja organizacije. S druge će se strane predlagati nove izbore za sva ona mesta, gdje su kadeti protuzakonito uplivali na izborne komisije. Na svaki će način široki slojevi podupirati samo takvu ustavodavnu skupštinu, koja im jamči za zemljište, za slobodu i za mir. Pučki će povjerenici od radničkih i vojničkih vijeća povjereni im slu predati u ruke samo skupštinu, koja će se obazirati na volju naroda. Demonstracija sa lozinkom: „Citavu vlast ustavodavnoj skupštinu“, koju su predili kadeti, menjevici i revolucionarni socialisti, ne mijenja ništa na stvari, jer čitava vlast ostaje u rukama radnika, vojnika i seljaka te onili, koji brane njihove krajstv. — Dne 28. studenoga pozdravio je član glavnog odbora socijalnodemokratske stranke u Rumunjskoj, drug Rokovski, rusku vladu i seljake pismom, u kojemu ih pozivice, neka od rumunjske vlade zahtijevaju sveopću amnestiju i saziv ustavodavne skupštine na demokratskim načelima.

Bazel, 15. "Havas" javlja iz Petrograda: "Pravda" javlja: U Odesi prolaze odjeli crvene garde gradom, u kojemu vladaju nemiri. Naredba neka pretpisuje rekviziciju automobila te pozivlje radnike i vojnike neka sudjeluju kod proganjanja kadeta, Kaledina i Kornilova. Maksimalistički povjerenik, koji se nalazi kod četa, otkazan je proti Kaledinu i Kornilovu, brzojavlja, da će maksimalisti iznjeti potpunu pobjedu. Crnomorsko brodovlje djelotvorno sudjeluje u bojevima proti Kaledinu i Kornilovu.

Haprania, 15. Pod predsjedništvom prijašnjeg člana dume Harlamova, otvorio je jugozapadni zbor kozaka u Kljevu vladu, kojoj pripadaju kozaci Makorevko, Kurnobko i Kozov. Ova vlast namjerava izdati proglašenje o svojoj politici. Ovaj će proglašenje biti izradjen zajedno sa ukrajinskim vijećem. Kornilovićeve se kozacke čete tvrdokorno bore. Oklopni vlak, koji je protiv njih poslan, bio je dva puta u pogibelji, da ga opkole. Prošle je sedmice trajao boj od jutra do noći. Iz Petrograda moradoše poslati u pomoć oklopljene vlakove i pomoćne čete.

Bern, 16. (D. u.) "Progress de Lyon" javlja iz Washingtona: Američki konzul u Vladivostoku dementira vijest o iskrcaju Japana.

Petograd, 15. (D. u.) Petrogradska brzojavna agentura saopće: Kaledinov je general Potočki bio uapšen zajedno sa njegovim glavnim stožerom.

Petograd, 11. (D. u.) P. B. A. (Prijedlog zakasnje). Ustavodavna se je skupština imala da sastane danas, kao na dan ustanovljen od privremene vlade; otvorenje je bilo međutim odgodjeno na neodredjeno vrijeme, budući da je Lenin ustanovio potreban broj prisutnih članova sa 400 stotine. Dosad je poznato 175 uspjeha izbora, pri čemu otpada po prilici 100 mandata na socijalističke revolucionarce, i oko 40 na boljševike. Od tih 175 pojavit će se popodne oko 50 u taurijskoj palači, i budući da se nije mogla obdržavati nikakova sjedница, sastali su se u privatnom raspravljanju glede tvorbe provizornog ureda. Dvorana za zasjedanje jest u ostalom nepotpuno uređena. Radnici su već s tim zaposleni, kako bi uspostavili potreban broj sjedala. Danas je došao do izražaja veličanstven izlijev naroda u počast ustavodavne skupštine. Budući da je dan bio proglašen svečanim narodnim blagdanom, sudjelovala je velika množina ljudi manifestacijom; ipak bješe vidjeti samo malo radnika i vojnika, budući da je vijeće radnika i vojnika bilo u posebnom proglašenju naredilo, e se treba držati daleko od manifestacije, koja je bila priredjena, kako se priznaje, kao protestna manifestacija proti maksimalista. Dan je protekao

bez upadice. — O dogadjajima u donskom području imade još uvijek veoma malo vijesti. Jedna brzojavka maksimalista saopće o nekom žestokom boju između bojnih sila maksimalista i četa Kaledina, kod Belgoroda. Reč bi međutim da se radi o nekakvoj neznatnoj mjesnoj akciji.

S tokom hola, 15. (D. u.) Kako javlja "Pravda", dobili su boljševici kod izbora u ustavodavnu skupštinu u Rostovu večinu.

NEPRIJATELJSKI IZVJEŠTAJI.

Talijanski:

14. prosinca. Jučer u jutro, trećeg dana opet započetog boja između Brente i Plave, usredotočio je neprijatelj tijekom nekoliko satova svoju vatru na naše položaje u području Col Caprile della Baretta, na koje je zatim navalio. Našao je ali na nepokolebivi, jaki otpor. Neprijatelj je obustavio na to pješačku navalu te započeo opet topničkom paljbom. Topništvo je pucalo sav dan i nasc, poduprto od francuskih baterija, odgovaralo je žestoko. Naša ljetala za bombardiranje bacila su na čete sakupljene u dolinama sjeverno od naših linija bombe. U prvim satovima jutra obasuu su jaki talasi vatre, kojima je slijedila jaka razorna pucnjava, na naše položaje na izbočini Monte Solarolo. Na ovo je brdo navalio neprijatelj u 11 sati i 30 časaka sa opkoljujućom akcijom sa zapada i sa sjeveroistoka. Jake navalne sile, koje su se često stisnule u gusto gomile, ljetala su na Col del Orso, Monte Solarolo i na odsjek Val Calcina. Jaka je vatra bila upravljena na okolicu Saltona. Naša je pješadija održala u junačkom boju, poduprta od naših i francuskih baterija, djelomično u boju iz bliza i sa ručnim granatama, sve svoje položaje. U noći popustio je boj. Samo malen komad ozemlja, koji su naše čete bile napustile samo korak po korak, blo je jedini uspjeh neprijatelja, koji je pretrpio baš goleme krvave gubitke. — Naši su ljetala oborili tri neprijateljska ljetala, koji su pali u Val Assa, sjeverno od Aslaga i sjeverno od Monte Grappa. Četvrti bilo je pogodjeno od vatre našeg topništva te se je srušilo u okolini Susegane.

15. prosinca. Jučer su ogorčeno trajali dalje bojevi medju Brentom i Plave. Topovska borba, koja je i u noći nastavljena i koja je za osvitu bostala žesča, trajala je dalje bez prestanka. Za prvi popodnevni satova poslao je neprijatelj na navalu množice svoje pješadije. U predjelu klanca Beretta dozvolila nam je jedna od naših mjesnih protuofenziva, te smo dvaputa došli na vršak Monte Pertica. Ova je operacija dovela na ovu točku mnogobrojne neprijateljske bojne sile. Vanredno je žestoki neprijateljski udarac bio upravljen proti klancu Caprile i južnim obroncima klance Beretta. Udarac je od nas bio zadržan te protuudarcem razbit uz teške gubitke po neprijatelju. Protivnik, koji nije smanjio žestokog bombardovanja područja za našim linijama, započeo je opetu svoju topovsku pripremu, te je počao svoje bojne sile. Nato je pod večer opetovao navalu, kod česa mu je uspjelo, te je stigao do klanca Caprile. Naši su se čete održale u položajima, koje se nalaze malo podalje, straga. Noć je borbu zadržala. Na vršku izbočine Monte Solarolo navalio je neprijatelj oko 12 sati i 30 časaka sa velikim množicama, kod česa je bio podupr sporednom akcijom, naperenom proti klancu Orso, i kod česa mu je došla u pomoć velika primjena topovske vatre, koja je zastrila naše linije. Suzbit je protunavalom, koja mu je donijela teških gubitaka. Oko 4 sata popodne opeta je navalio svježim silama. No, nova ga je protunavala prisilila na to, da je uzmakao i da je tijekom dana prestao topovskim akcijama. Držanje naših četa 4. armije u boju, koji se medju Plave i Brentom 4 dana bje vanredno žestoko i ogorčeno, vrijedno je veličine časa. Kod otpora, koji je bio neprijatelj proti stavljen na izbočini Monte Solarolo, odlikovali su se odjeli ravenske brigade (38. i 39. pukov.) brigade Umbrino (53. i 54. pukov.), brigade Champanjske (135. i 136. pukov.), kašto i odjeljenja 3. alpinske skupine. Medju istinu valja naročito istaknuti 2. bataljun 38. pješ. pukov., 3. bataljun 53. pješ. pukov., alpinski bataljun Monte Piavoni alpinski bataljun

Monte Solarolo, odlikovali su se odjeli ravenske brigade (38. i 39. pukov.) brigade Umbrino (53. i 54. pukov.), brigade Champanjske (135. i 136. pukov.), kašto i odjeljenja 3. alpinske skupine. Medju istinu valja naročito istaknuti 2. bataljun 38. pješ. pukov., 3. bataljun 53. pješ. pukov., alpinski bataljun Monte Piavoni alpinski bataljun

Matra, koji je u dolini Caprano zatvorio neprijatelju put te je svojom slavnom požrtvovnošću opet pribavio vrijednost junačkoj svojoj lozinci: „Ovu da se ne prolazi!“, svom barjaku i svojoj časti.

Lloyd George proti miru.

London, 14. (D. u.) Reuter. Kod banketa, priredjenog vodjama ljetalaštva, rekao je Lloyd George slijedeće: Oružjem zračne službe prouzročene nove strahote u ratu, izazvat će veću odvratnost proti ratu. Stoga je sada važnije no ikada prije, da mir bude pravedan, častan i blagodatan. Nato je Lloyd George spomenuo Lansdowneovo pismo, koje je izazvalo znatan strah medju onima, koji hoće, da rat svrši trajnim mirovom a ne ponizavajućim porazom. No, sada se je pokazalo, da se Lansdowne slaže sa Wilsonom te da je htio kazati upravo ono, što je rekao Wilson. A pošto je i Lansdowne izjavio, da se slaže sa engleskim narodom, predmijevam, da tumačenje njegovog pisma nije niti kod strogih pristaša stvari alijiraca, niti kod njihovih neprijatelja u našoj državi, u Ameriki, Francuskoj, Njemačkoj i u Austro-Ugarskoj ni najmanje odgovaralo onome, što je Lansdowne htio izraziti. Lloyd George je zatim istaknuo nastojanje revne manjine, koja iz zasjede i tvrdokorno kuša da širi svoje mišljenje, da prisili privremenom miru podvrgnuća. Lloyd George opominje one ljudi, koji vjeruju, da bi mogli zaključiti rat takozvanim mirovnim ugovorom te savezom naroda sa obraničkim sudom, razoružanjem i svečanim ugovorom. To bi bila prava politika poslije pobjede, ali bez pobjede bila bi tek lakrdija. Rat, koji je započeo, da se provede ugovore, ne može se svršiti bez odmazde za prelomljene ugovore i sa utanačenjem jačeg ugovora; bila bi lakrdija. Riječi o savezu naroda, o razoružanju i o obraničkom судu samo su lijepe riječi; ali bez ozivljavajuće sile pobjede ostaju samo puke riječi. Lloyd George je nastavio: Mi imademo da biramo između dva puta: Jedan put vodi do toga, da se dopušta triumfujem zločincu lake uvjete, a drugi do toga, da postignemo našu božanstvenu zadaču: trajni mir. Njedan narod, koji misli na samopoštivanje i na čast, ne može, da oklijeva samo jedan trenutak o izboru. Pobjeda je od bitne važnosti za slobodu svijeta. Da nema izgleda, eće se položaj poboljšati produljenjem rata, bilo bi zločinski nastaviti rat. Pošto sam ja medjutim čvrsto uvjeren, da se postojano približujemo našoj meti, smatrao bili mirovne potude Pruskoj u trenutku, u kojem je pruski vojnički duh pijan od hrvastanja, kao izdajništvo na velikoj nama povjerenju zadači. Mi ne živimo u času, koji nagovješta sreću. Rusija prijeti sustegnuti se ratovanju. Ja nikako neću, da žmanjam ozbiljnost situacije. Ali postupak Rusije neće nas, kako ona misli, privesti sveopćem miru. Ona će samo produljiti svjetski rat te sama pasti u pandže pruskog vojničkog režima. Ako Rusija ustaje kod svoje namjere i ako neprijatelji hoće da sa svoje istočne fronte povuče na stotine hiljada svojih četa, da njima navali na Englesku, Francusku i na Italiju, znači to povjećanje naše zadaće, koja je i onako bila velika. Bilo bi ludo poticnjivati pogibelj, ali bi baš tako ludo bilo pogibelj pretjeravati. Mjesto Rusije borit će se Amerika. Ipak nam slom Rusije i privremeni poraz Italije bez sumnje nato varuje težak dio bremena, dok Amerika ne bude potpunoma pripravna da nam ga ona pomaže nositi. Mi se stoga moramo pripraviti na veće napore i žrtve. Zalihe na ljudima mora se jače iscrpiti. Moramo imati vojsku za maneviranje, koju možemo brzo dovesti na bilo koju ugroženu točku fronte. Nema povoda, da se prestrašimo. Kabinet pripravlja predloge, kako bi se i dalje sakupljala momčad. Kraj toga su potrebne radne sile, da se riješi pitanje gradnje brodova, o kojem pitanju ovisi pobjeda. Čas je odlučno u prilog čovječanstvu. Pokažimo, da smo dorasli postavljenim zahtjevima, pa će se nebrojene generacije zahvaliti Bogu za podijeljenu nam snagu, kojom smo ustajali do svršetka.

Izjava njemačkog centruma.

Berlin, 16. (D. u.) „Germania“ saopćuje izjavu centrumaške frakcije njemačkog rajhstaga, u kojoj se veli: Glede mira putem sporazumljenja, koji nije nikako identičan s onim, također od centrumaške frakcije otklonjenim, takozanim mirovom odričanja, bilo je po njezinim zastupnicima nedvojbeno razloženo držanje frakcije. Prema tome stoji frakcija posvema na stanovištu note, koja je bila odgovor državne vlade na

papinu notu i na stanovište jednakožučnih izjava državnog kancelara grofa Hertlinga. Nema nikakvoga protuslovija u tim pitanjima između centrumaške frakcije, državne vlade i vrhovnog vojnog vodstva. Interes domovine bit će i kod budućeg pretresivanja pitanja rata i mira. Zvijezda vodilica i smjer ravnjanja.

Primirje već utanačeno.

Berlin, 16. (D. u.) Wolffov ured javlja: Dne 15. prosinca 1917. bje u Brest-Litovsku od opunomoćenika ruskog vrhovnog vojnog vodstva s jedne i vrhovnog vojnog vodstva Njemačke, Austro-Ugarske, Bugarske i Turske s druge strane, potpisani ugovor o primirju. Primirje započinje dne 17. prosinca 1917. o podne i traje do 14. siječnja 1918. U slučaju, da ne bude proglašeno sedmodnevnim terminom proglašenja, traje automatski dalje. Proteže se na sve bojne sile na zemlji, u zraku i na moru sveukupnih fronti.

* **Krunsko vijeće:** 14. prosinca obdržavalo se je pod predsjedanjem Nj. Veličanstva i u prisutnosti austrijskog ministra-predsjednika dr. vlt. Seidlera, ugarskog ministra-predsjednika dr. Wickerle, ratnog ministra Stöger-Stelnera, poglavice generalnog stožera von Arza kao što i više austrijskih i ugarskih resortnih ministara krunsko vijeće o tekućim poslovima.

* **Dojam govora delegata Korošca.** „Venkov“ javlja: Onaj je dio govora delegata Korošca u u kojem je ožigao zločine, počinjene sa strane Madžara po Galiciji, Poljskoj, a glavno naravno u Bosni, Hercegovini i Srbiji, proizveo na prisutne duboki utisak. Taj je dio izvoda dr. Korošca bio tako jaka optužnica i tako umutarnjim uzbudnjem pred obraz postavljen, da nije bilo čuti ni daha delegata, koji su slušali. Činjenicu za činjenicom, sve je bilo zajamčeno imenima generala, časnika i pješaka, počinitelja, onih zločina, uvadijao je delegat dr. Korošec auditoriju koji je bio pun užasa. Delegat je Korošec govorio razgorčeno, i klican je za osvetom za sve te okrutnosti izvršene u njegove optužbe. Dojam je njegovog govora bio kod slušaoca ogromni, tako da je odmah iza odmora morao ustatiti ministar rata na obranu, no uzalud. (Ostalo zaplijenjeno l.)

* **Ratni plijen u Italiji.** Kako javlja „Slovenec“ izbrojilo se dosad između ratnog plijena 3000 topova najrazličitijeg kalibra, 1 milijun 200.000 granata i šrapnela, preko 50.000 met. centa baruta i 30.000 strojnih pušaka. Broj zaplijenjenih pušaka, milometra, ručnih granata i torpeda ne može se do sada niti približno ocijeniti. O ogromnosti skladišta talijanskih sočkih armija govorio je skladiste „Unione militare“ u Vidmu pred „Porta Aquileia“, gdje su Talijani na bijegu zapalili 22.000 met. centa riže, 80.000 met. centa šćera i 30.000 met. centa čokolade. Sve je to bilo naslagano u jednom jedinom ogromnom skladištu.

* **Scheidemann protiv separatnog mira sa Rusijom.** „Deutsche Zeitung“ u različenom tonu saopćuje, da je Scheidemann oputovao u Stockholm. List misli, da je Scheidemann poduzeo to putovanje zato, kako bi radio proti separatnom miru sa Rusijom.

Političke vijesti.

Slovenske žene za slobodnu Jugoslaviju.

Slovenske narodne žene i djevojke svečano izjavljamo, da smo dušom i srcem za svibanjsku deklaraciju „Jugoslavenskog kluba“ te zahtijevamo u hapsburškoj monarkiji ujedinjenje našega slovensko-hrvatsko-srpskog naroda. U strašnom ratu krvare nam srca iz tisuć rana, na bojištima nam padaju ljubljeni muževi, sinovi, braća i zaručnici, kod kuće nam bijeda i patnje nalažu nesnosne terete. Naše suze, naša tuga, naše patnje ne mogu i nesmiju ostati uzaludne. Svoju gorku sudbinu polažemo na oltar svog naroda. Suze i bol slovenske majke, žene, kćeri i nevjeste moraju biti zajedno sa krvlju slovenskih muževa i mlađića otkupnina za ljubljeni narod, da i njemu zasije sunce slobode. Svijsne si svojih dužnosti kao čuvarice slovenskog domaćeg ognjišta zahtijevamo u ime svoje, u ime svojih dragih na bojištu, u ime svoje djece, za sav naš mili rod ujedinjenje, samostalnost, neovisnost. Hoćemo, da naša djeca budu sretni i slobodni gradjani slobodne Jugoslavije. Pozdravljamo naše narodne zastupnike u „Jugoslavenskom klubu“. Izričemo im svoje priznanje za dosljedni i neustrašni rad u smislu deklaracije te duboko osudjujemo svaku

kršenje jugoslavenske solidarnosti kao narodno izdajstvo. Iz dna svog srca želimo si mi, slovenske žene, mira. Istinski će mir donesti našemu narodu samo ujedinjena Jugoslavija, kakor zahtijevaju naši zastupnici u svojoj deklaraciji.

Cilka Krekova. Franja dr. Tavčarjeva.

Prema „Slov. Narodu“ ovu je izjavu potpisalo do prošle subote 10.600 slovenskih žena i djevojaka iz Ljubljane i neposredne njezine okolice.

Madžarski obračun s Austrijom.

„Venkov“ donosi: „Az Ujság“, organ stranke grofa Tisze piše: Česi neće da se s nama poravnaju, nego hoće, da s nama obračunaju. Što kažu Česi, to nas ni najmanje ne briga. U izravna je naš partner Austria; govoriti li se dakle o obračunu, mi smo skloni, ali ne s Češkom ili Česima, nego s Austrijom. A nije moguće to dalje izbjegavati. Nemojmo biti i nadalje tako naivni, kao i dosad. Situacija je ozbiljna; nije dakle dostatan jedino puki naš prkos i ograničenja riječima. Ta vidimo, da ono, što govorimo mi, prazne su riječi, ali to, što naši neprijatelji Česi, to su gotovi čini. Poravnamo li današnju situaciju sa situacijom prije 30. svibnja, vidimo, da su Česi u istinu u sasma drugoj poziciji, a mi da smo ostali pri starom. Tada je barem prijetilo uže Kramářima, a danas? Bez kazne propovijedaju, da, ako je njihov program veleizdajstvo, onda je časno biti veleizdajnikom. U Austriji je dakle izdajstvo domovine program, koji je dozvoljen, i kojega štiti ustav (!). Dakle — kad u Austriji može biti raskomadanje Ugarske programom, i kad Austria nije sposobna da drži svoje narode na uzdu, smješno je suzdržavati se od umiješavanja u njezine unutrašnje poslove. Zato latimo se posla sami, i zapriječimo austrijsku ustavnu reformu, koja je proglašena u carskom prijestoljnom govoru; zahtijevajmo, nek car pribije na današnji austrijski ustav, jer nam jedino taj zajamčuje nagodbu iz god. 1867.; sagradimo samostalnu ugarsku armadu; glede opskrbe živežem, obazirimo se na zajednički vojnički interes, te opskrbimo armadu, ali za austrijske se narode ne brinimo, dajmo jedino toliko, za koliko dobijemo kompenzacije.

Novi trializam.

Kako javlja praški „Venkov“, nastoji se sa više strana oko novog trializma. Sve to naravno treba shvaćati mirno i trijezno, i ne puštati, da nas drugi vode na tanak led. Madžari su naime započeli opet sa svojim predlozima, kako bi trebalo riješiti austro-ugarsko pitanje na taj način, da ostane ko što se kaže, vuk sit i koza cijela. Ali u tom su slučaju oni valjda vukovi, a Austrijanci koze. Neki gospodin Dutantuli od redakcije „Budapesti Hirlap“ predlaže, nek se spoji Rumunjska, dotično rumunjske oblasti sa Austro-Ugarskom, te nek se tako stvari trodijelna monarkija pod hapsburškim žezlom. Prvi bi se dio sastojao iz Austrije, iz zemalja, koje su do sada zastupane u carevinskom vijeću, naravno bez Galicije i Dalmacije; drugi bi dio bila Ugarska, koja bi se opet sastojala iz dviju oblasti: iz Madžarske sa Sedmogradskom i slovenskim zemaljama s Dalmacijom i Bosnom; treći bi se dio sastojao iz Rumunjske, t. j. današnja kraljevina Rumunjska s istočnom Galicijom (!), polovicom Bukovine i Besarabijom. Ugarski bi Rumunji naravno i nadalje živjeli u prijateljstvu i slogu u krilu madžarske države — a isto tako i ostali Slaveni u Austriji i Ugarskoj. Vidjeti je, svršava „Venkov“, da je apetit njemačko-madžarski još uvijek na životu.

Naš biskup.

Gotovo sve češke novine donose dnevno tok narodne borbe proti dru. Šušteršiću, te s velikim poštovanjem pišu o knezu nadbiskupu dr. Jegliču. Praški „Venkov“ piše: Iz Ljubljane se javlja o neprestanim izljevima protiv zastupnika dr. Šušteršiću. Pred nekoliko dana prijetilo mu općinstvo na ljubljanskem kolodvoru, kad je imao da oputuje. Nadbiskup Jeglič izdao je poziv na svećenstvo i općinska zastupstva, nek ne stupaju u seljačku stranku, koju je osnovao dr. Šušteršić. Nadbiskup je Jeglič također proglašio sklonost, da posveti iznos od 100.000 kruna za slovenske učebnice i čitanke. Kako je vidjeti, poravnano bi Jegličevu postupanje s češkim biskupima, razlika je između biskupa i biskupa.

Zašto nije njemački jezik postao državni jezikom?

„Narodni Listy“ saopćuju iz Beča: U Amstettenu u Donjoj Austriji bio je pred nekoliko dana sastanak, na kojem su govorili zastupnici Wichtel i Wolf. Prema listu „Alldeutsches Tagblatt“ učinio je Wolf na toj skupštini ovo otkriće

o izvanjskoj politici i zahtjevima Nijemaca u Austriji: „Prigodom razgovora s carem Fran Josipom I. proglašio sam mu glede čeških nacrta u prilog poznatih državopravnih zahtjeva, da treba bezodvlačno oživotvoriti njemačke zahtjeve. Izmolio sam si, da bih smjeo to izraziti, kako si sam sve mislim. Iza toga je proglašio car: „Zašto mi moja vlada nešto takovoga ne predloži?“ Ja sam na to otisao ka grofu Stürgkhu, te sam saopćio taj odgovor njemu. Grof je Stürgkh kazao iz dugog razmišljanja, da nema poticaja, da nešto takovoga učini. Ja sam mu na to odgovorio: Ekscolec, to ćemo već učiniti. Sazvat ćemo u Pragu sastanak, koji će zahtijevati, da vlada te zahtjeve ispunji. Grof je Stürgkh bio sporazuman: Sastanak je bio u Pragu sazvan, ali na putu od kolodvora do mesta, gdje su se imali sakupiti, prispijela je vijest o smrti ministra-predsjednika. Tako su njemački zahtjevi postali neispunjeni. Sada je zadaća Nijemaca, da se zauzmu za uredjenje poljske kraljevine i pripojenje Galicije, kao što i pripojenje zapadne Ugarske k njemačkoj Austriji, da na taj način dobiju većinu“. Zanimivo otkrilec! Jedino dakle hioi! Friderika Adlera zapriječili su provedenje njemačkih zahtjeva. Clam-Martinic je doduše imao najbolju volju, da provede te nacrte, ali mu ih je opet tadašnja izvanjska situacija prekrižila. No Nijemci kušaju opet: do tri puta Bog pomaže, misli gospodar Wolff, to snjava o novim planovima. Hoće da osigura u parlamentu njemačku većinu, a za to treba izlučiti Galiciju i Dalmaciju, i provesti aneksiju zapadne Ugarske. Ono prvo bi možda išlo, ali aneksija Ugarske! Jok! Madžari će napasti našeg Wolffa kao tigri... K tomu dodaju „Nar. Listy“: Nas Čehi ne će prestrašiti Wolfsova strašila. Ne bojimo se njemačko-nacionalnih planova. Državni njemački jezik i razdoba Češke danas — za Čehu znači što i smješna i uboga strašila.

Domaće vijesti.

Krumpl. Gradska aprovizacija saopćuje: Oni, koji nijesu podignuli svoju količinu krumplira (12 kg po iskaznicu, odrezak II.), mogu tu da podignu danas, u ponedjeljak, u skladistu u Radetzkoj ulici.

Iz Kanfanara. Djeca hrvatske pučke škole u Kanfanaru priređuju u nedjelju dne 23. prosinca o. g. zabavu sa slijedećim rasporedom: 1. „Carevka“ (pjevanje); 2. „Ratnoj siročadi“ (deklamovanje); 3. „Širota“ (pjevanje); 4. „Jelova grančica“ (napisao St. Širola, Božićna liga). Lica: Isus, kao siromašni dječak, Danica i Zorka uboge djevojčice. Andeo čuvare i zbor andjela; 5. Lijepa naša domovina (pjevanje); 6. Tombola. Među pauzama šaljiva pošta. Počinjeiza blagoslova u 4 i pol sata. Ulaznina K 1, a preplate primaju se sa zahvalnošću. Čist je prihod namijenjen siromašnoj djeći ove škole, te se za to umoljava slavno općinstvo da prisustvuje u velikom broju ovoj svečanosti.

Oglas. Da se za godinu 1918. dodje do odmjerivanja dohodarine a zatim poreza od službenih dohodaka, sto iznajšu preko 6400 kruna, i poreza od prihoda, ovim se na osnovu §§ 202 odnosno 138 zakona 25. listopada 1896. br. 220 L. D. Z. doglašuje svim onim osobama, koje borave u Primorju a dužne su po § 153 u sastavku nove odredbe zakona 23. siječnja 1914., br. 13 L. D. Z. i po § 124 da plate dohodarinu odnosno porez od prihoda, da imaju predati svoje fasiye bilo pismeno, bilo usmeno na zapisnik c. kr. poreznoj administraciji ili onom c. k. kotarskom poglavarstvu (podredjeno u sudskim kotarima, gdje nije sjedište c. k. kotarskog poglavarstva, c. kr. poreznom uredu) što su mjestno nadležni za odmjerivanje dotičnog do 31. siječnja 1918. Dužnost za predaju fasiye i posljedice, ako nije bila predana, nisu odvisne od uručbe posebnog poziva po § 204 zakona o ličnim porezima. Osobe stupajuće tekom porezima ili dosegom stalnih plaća; imaju predati po § 228 zakona o ličnim porezima tekom 14 dana na pristojnu poreznu vlast prijavu s fasijom, u kojoj mora se naznati dohodak, koga dobiva poreznik za ostalo vrijeme porezne godine. Istodobno pozivaju se poslodavci, koji isplaćuju kakovu vrst beriva označenu u § 167 zakona o ličnim porezima, koja prekoračuje godišnjih 1600 kruna, da prikažu propisane prijave o berivima do 31. siječnja 1918. kod nadležne porezne vlasti. Kaznene odredbe za slučaj prikazivanja neispravnih fasija sadržaju §§ 239 do 244 zakona, o ličnim porezima. C. kr. finansijsko ravnateljstvo za Primorje. Ljubljana, 2. prosinca 1917. Dr. Olivier baron pl. Kober, c. kr. podpredsjednik finansijskog zemaljskog ravnateljstva i finansijski ravnatelj.

Milodari za hrvatske škole u Puli. Prigodom „Božićnice“ sakupljeno je po gosp. Stjepanu Ostroški medju jugoslavenskom i češkom momčadi na Nj. Vel. brodu „Babenberg“ K 118-60. Darovaše: Tri jugos. časnika K 16—; po K 5—: Ostroški; po K 3—: Maglica, M. Manestar; po K 2—: Novaki, Grdović, Strojan, Pastorčić, Jakšić, Plinter, Novotni, Kovačević, Marko, Drča, Zlatić, Kapitanović, Bakić, Čipčić, Konečny Tranta, Pekati, Mestrić, Blečić, Stosić, Trávars, Bajić, Kraljić, Lovrić; po K 1—: Milse, Saftić, Šterba, Martinić, Trutin, Mrša, Sikora, Drvar, Kopeczy, Oblak, Fritz, Markovac, Smid, Zyežina, Grubnjak, Grumora, Supeljak, Glažar, Čepić, Begi, Josipović, Holub, Maružin, Tomašević, Fiala, Nemec, Mršić, Kronžek, Bulić, Lastovka, Turšea, Zafred, Gulin, Marzić, Rončević, Pokrajac, Krušlin, Stručić, Matutinović, Antoš, Gaspar, Valjačić, Fanto, Kačić, Radić; po 60 para: Nadjeje, Kvilić, Schüller.

Sakupljeno po gosp. Ljudevit Šusteršiću medju našim radnicima kod ustanovljenja municipalne u c. i kr. arsenala K 107—. Darovaše: po K 10—: Ljudevit Šusteršić; po K 8—: Matko Matač; po K 5—: Obrat Vidočić, Josip Floričić; po K 4—: Irhovski; po K 3—: Petar Mazura, Ivan Tominić; po kruna 2—: Matko Ružić, Nikola Prosenica, Josip Benčić, Ivan Belušić, Liberat Vlčel, Josip Licul, Ivan Ivančić, Antun Kalčić, Ivan Bruslić, Josipa Benčić, Beatrice Ladavac, Marija Debeljuh, Franjo Šergo, Josip Runko, Milko Peklić, Martin Peresa, Ivan Buršić IV, Ivan Mohorović, Mate Milotić, Ant. Vozlla, Matko Buršić, Ant. Sterpin, Šime Buršić, Ivan Vitasović, Franjo Šardić, Ant. Basanić; po K 1—: Antun Krbavac, Ivan Basanić, Marija Basanić, Marija Vlčel, Nikola Rosić, Antun Tanger, Ivan Ronić, Marko Pletikos, Natala Rupečić, Ivan Vozlla, Ivan Sosić, Martin Matijas, Ivan Smoković, Martin Orzić, Josip Servo. — Živjeli plemeniti darovatelji! Naprijed za hrvatske škole!

Dopisi iz Istre.

X. Sv. Lovreč Predubački. Odavje je otpremljeno u Hrvatsku 72 djece, te se za to moramo najsrdačnije zahvaliti našemu župniku i kanoniku gosp. Ferdinandu Hrdy-ju, koji se bio za stvar zauzeo. Mnogi od te djece učili zanat, da se kasnije vrati u Istru, gdje nam baš zanatlija najlučje treba. Djeca su bila u Zagrebu sručano dočekana i porazmještena k raznim majstorima i to u dvije skupine: jedna u Velikoj Pisanici a druga u bjelovarskoj okolici. (Mi smo uvjereni, da imade i drugdje na tisuće gladne djece, pa bi toplo prepričali našoj inteligenciji, e bi se za stvar zauzela i ne puštala da djeca njihova roda ginu od glada! Op. ur.)

Pavličini u Proštini. Dne 14. o. mj. dogodila nam se ovdje velika nesreća. Došla su neka gospoda iz Pule. Mi ne znamo ni što, ni ko su, ali oni nam lijepo zaplijenili sjeni. Jesmo li stogod propustili, da po propisu javimo? Mi smo neuki, pa čine od nas, što ih je volja. Za Boga molimo, da nam ne uzmu sjeni, jer ga imamo pre malo. Svako znade, kakova je suša bila ove godine. Smilujte nam se!

Kavran. Vojnici su nam skoro dogradili lijepu cestu iz Altare pa gotovo do našeg mjeseta. Do skora ćemo imati i vodovod. Tako će se popraviti i naše materijalne prilike, jer ćemo moći izvajati drva u Pulu.

Draga Baška (otok Krk). U spomen poginulog Ivana Dujmovića. Danas poje jedino preostalo zvono žalobnu vijest, zadnji pozdrav u spomen vrijednog mladića, pokojnog Ivana Dujmovića. U 21. godini dao je život za cara i domovinu dne 24. studenoga t. g. u lutom boju u utvrđenim gorama među Plave i Asagom. Pokojnik bio je uzoran mladić, rado je prebirao dobre knjige. Pred tri mjeseca vidjeli smo ga u rodnom kraju. Na rastanku ruke smo si dali. Ko sluteć, da će to biti zadnji put, sa bolnim glasom nas je pozdravljao. I grob je našao u tudjoj zemlji. Svoje rodne zemlje već neće vidjeti. Pao je žrtvom neprijateljske granate. Za njim žalju rodjaci, osobito jedna sestra, koju je mnogo ljubio. Na svijetu imao je trpit kao Job. Dvije godine i sedam mjeseci bojevao je kao carski lovac u drugoj regimentu po Tirolu. Bilo mu tek 3 godine kad je izgubio oca i majku, a našao je u djeda i babe dobre uzgojitelje, druge roditelje. Njegov grob sada pokriva alpski snijeg. Za tobom, Ivane, idu naše misli, poklanjam ti kitu ruža u molitvi. Ti pak, junače, počivaj u miru. Trpio si, trpljenje je dovršeno, umro si, uživaj vječnu plaću. Ako nisi bio nigda, sada si sretan na nebesima. U duhu smo ob tvom grobu Laka ti budi tudje zemlje gruda!

Dnevne vijesti.

Obustava „Slobode“. „Narodne Novine“ donose banovu naredbu o zabrani izlaženja i raširivanja povremenog tiskopisa „Sloboda“, koji izlazi u Zagrebu, budući da način pisanja toga lista ugrožava javni red, državne interese i interes ratovanja.

Božićni kongres jugoslavenske socijalne demokracije. O Božiću bit će u Ljubljani stranački kongres jugoslavenske socijalno-demokratske stranke u Austriji. Stranačko će vodstvo izvijestiti o radu, a nato će se izabrati novo vodstvo.

„Az Est“ zabranjen na fronti. Iz Budimpešte javljaju, da je vlada zabranila otpremanje „Az Esta“ na frontu, i to kako se misli, radi nekog nedavnog članka o miru. („Hrv. Riječ“.)

Kralj Nikita na umoru? Neke novine pišu, da crnogorski kralj Nikita leži na umoru. Sada mu je 76 godina. („Hrv. Riječ“.)

Iskaz

do sad sakupljenih svota prigodom otvorenja hrvatske škole u Puli iz krugova ratne mornarice.	
Njeg. V. brod „Radezky“	K 1645—
C. i k. bolnica ratne mornarice	1466'90
Radnici c. i kr. arsenala	1346'40
Njeg. V. brod „Stephanie“	1225'30
" " " " " Zrlhyi"	1213—
" " " " " Erzh. Karl"	1175'30
" " " " " Viribus Utilis"	1153'82
" " " " " Krp. Erzh. Rudolf"	1042—
" " " " " Habsburg"	846'90
" " " " " Eh. Ferdinand Max"	840—
" " " " " Tegethoff"	777'20
" " " " " Arpad"	713'30
" " " " " Teodo"	611—
" " " " " Gla"	589—
" " " " " Prinz Eugen"	524—
Momčad kasarne ratne mornarice	410—
Njeg. Vel. brod „Szent István“	408'60
" " " " " Babenberg"	393'80
" " " " " Custoza"	370'92
" " " " " Salda"	368—
" " " " " Bellona"	303—
" " " " " Erzh. Friedrich"	298'40
" " " " " Kaiser Max"	260—
" " " " " St. Georg"	242—
" " " " " Adria"	228—
" " " " " Leopard"	201—
Momčad sa radio-stanicu u Puli	200—
Momčad sa „Fiegerkorps“	186—
Posada stanice „Kabala“	151—
Njeg. V. brod „Csepel“	135—
Momčad sa c. i kr. lučkog zapovjedništva	134—
Momčad bojne pošte ratne mornarice	120—
Nj. V. brod „Herkules“	117'92
Njeg. Vel. brod „Chamaleon“	114—
" " " " " parobrod „V.“	107—
Njeg. V. torpiljarka „71“	106'24
Momčad kod utemeljenja muničije	102'60
Njeg. Vel. brod „Lussin“	100—
Oružnici i momčad ratne mornarice	96'20
Njeg. V. brod „Kaiserin Maria Theresia“	92—
Momčad provijantskog ureda	77—
Momčad ronilačkog odjela	72—
Njeg. Vel. torpiljarka „88“	67—
" " " " " 91"	60—
" " " " " Pandur"	53—
" " " " " Reka"	43—
" " " " " Minerva"	40—
" " " " " torpiljarka „83“	39'20—
" " " " " brod „Trabant“	28—
Momčad mornarskog odjeljenja u Beču	25—
Momčad parnih čamaca „18“ i „20“	23—
Njeg. Vel. torpiljarka „70“	22—
" " " " " 89“	20—
" " " " " brod „Pluto“	14—
ukupno kruna 20.479'00	
C. k. redari u Puli	K 338—
Bosanski vojnici u Puli	180—
C. kr. poštanski namještenici u Puli	131—
Jugoslavenski željezničari u Puli	K 54—

Vojničke vijesti.

Dnevna zapovjed lučkog admirala broj 349 od 15. prosinca 1917.

Posadno nadzorstvo nadpor. Stanek.

Lječničko nadzorstvo na N. V. b. „Bellona“;

linijski lječnik dr. Tschad.

Lječničko nadzorstvo u mornaričkoj bolnici:

mor.-stop. lječnik dr. Kremer.

Potpisani javljaju u svojem te imenu ostale rodbine svim priateljima i znancima prežalosnu vijest, da je njihov premili suprug, odnosno otac, gospodin

Josip Simčić c. kr. poštanski podčinovnik

prekučer dne 15. t. mj. u 2 sata poslije podne nakon duge i teške bolesti u Gospodinu premlnuo.

Sprovod ostanaka premilog pokojnika obaviti će se danas u 3 sata poslije podne iz pokrajinske bolnice na gradjansko groblje.

PULA, 17. prosinca 1917.

Ana Simčić rodj. Bajlo supruga.
Josip i Vladimir c. i k. podčasnici mornarice i Mija Simčić, djeca.

Duboko ražalošćeni u ime svoje i ostale rodbine, javljaju potpisani tužnim srcevima svim priateljima i znancima prežalosnu vijest, da je njihova mila supruga, majka, sestra i t. d. gospodja

JOSIPA BRADIČIĆ

dne 15. o. m. u 6 sati popodne, iz duge i teške bolesti, opskrbljena svetotajstvima naše svete vjere, u Gospodinu premlnula.

Sprovod nezaboravne pokojnice krenut će danas, dne 17. o. m. u 4 sata popodne, iz kapelice groblja ratne mornarice.

PULA, dne 17. prosinca 1917.

Jakob kancelista c. i kr. ratne mornarice, suprug; Ada, (kći) Rudolfo Zweck, brat; Mellida Schinko i Margarita Curri, sestre; Alojz Schinko, Emil Curri, surfacl; Nikolata Zweck, surfacl; Konrad Schinko, nećak.

Austrijanci!

Sjećajte se svojih pobjedonosnih armada u Italiji! Ne puštajte ih na cijedilu!

Potpisujte VII. ratni zajam!

Mornar i utisak na Oceanu.

Kakve nakane, kakve bučne sile, koji potroj ideja, koje veličanstvene slike, koje neizmjerne želje daje u nama pomisao na more, doziv mornarice! Pred morem čovjek se čisti veći, jači, hrži, u sva neizmijerna nastojanja, što je čovjek trebao, da dobije ogorčenu borbu sa morem, sastoji se u mornarici. Najlepši i najslavniji dio čovjeće povijesti, doista je onaj, koji spominje povjest mornarice; pa od prastarih vremena sve do danas, ona se uprav pričinjala kao ustrojstvo, koje diže stepen izobrazbe i moći naroda, njihovog značaja, njihove veličine i njihovog rasprostranjenja. Doista u svako doba povjesno, od prastarih naroda, pa do nas, jedna velika i moćna mornarica, bila je sredstvo opstanka, veličine i jakosti — ponos naprednih i kulturnih naroda.

Školom stupa pomorac na polju naobrazbe; škola mu je neophodno potrebita, jer on danas dolazi u saobraćaj sa najizobraženijim slojevima svijeta. Danas pomorstvo predstavlja jedan novi svijet — oceanski —. Na oceanu susretamo danas ploveće gradiće, koji nam pružaju sve, što nam i jedan velegrad pružiti može. Da postane mornar valjanim, treba mu doista i druge škole, mora da putuje sa jedrenjačama. Ovo je škola, koja usavršuje značaje i injeri volju. Premda danas parobrodarstvo ima premoć, ipak se jedro smatra onim, što pomorca usavršuje. Doista samio jedro može, da bude učiteljem, sveg onog, što čovjek zna naći od čudnog onog stroja — broda —. Ono nu

„Hrvatski List“ može se kupiti u našoj podružnici, ulica Franz Ferdinanda 3, naproti „Custozi“ vat od 6 sati Jutro dalje.

Hrvati, Hrvatice!
Sjetite se naše požrtvovne „Družbe sv. Cirila i Metoda“.

moga pružiti potpuno poznавanje zvanja i sigurnost od samog sebe.

Teški i tvrdokorni život pomorca crpi veselje samo iz svoje dužnosti, koju savjesno izvršuje, i iz onog tradicionalnog, čestitog i miknog duha. I zbilja, među svim slojevinama, koji se danas uzbujuju za poboljšanje njihovog stanja, najmanje je nagradjeno pomorstvo, pak premda je ono temelj moći i veličine naroda.

Pomoreima nezgode dugih putovanja, opasnosti, oštra podneblja, duga odsutnost od obitelji, oskudice u brodskom životu, teške radnje u lukama. Njima neprestani rad, koji broji satove spavanja i počinka sa oštrim ritmom; radnja, koja iziskuje vještinu i neprestanu pažnju; neprestana pogibao i rijetko uživanje domaćeg ognjista, pomanjkanje hrane i vode. Njima led i tropična vrućina, neprestana vlaga i nesnosjivi vjetar, njima napokon neprestana borba sa silama prirode, strašne po pomorca, pa bile one u obliku vihora ili duge kišine, koja je još gora. — Njima najmanje nagrade.

Pomorac treba, da se rodi! Treba biti rodjen na moru, treba imati u krvi ljubav prema moru, pa radi toga među pomorcima uvijek živi viteško čuvstvo nesobičnosti, nešto osobitoga, što govori srcu i jača dušu i što ga priljubljava onom životu. U njemu je pritisnut pečat plemenitosti i čovječnosti, koji ga razlikuje i prati za cijeli život.

Mnoge su se stvari promjenile u zadnjim vijekovima, ali moguće nijedno zvanje i uvjeti nisu imali tolikih promjena, koliko život i zvanje pomorca.

MALI OGLESNIK.

Kupuje boca svake vrišti veličine i komate za konje žestokih pišta. Josip Blažić ul. Glavna 1. (prodavaonica

Bijelo istarsko vino, iz pazinske okolice na prodaju u veletrgovini vina G. Cuzzi Albrehtova ulica 5.

Tri ključa Wertheina Izgubljena su. Tko ih je našao, neka ih odade kod naše uprave.

Sobu s pokućtvom tražim u ulici Sissano u blizini. Ponude na upravu ovog lista.

Kino „Crvenog Križa“

Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Prekom talijanske fronte

Koja od triju?

Vesela igra u 2 člana.

Početak: 2:30, 3:40, 4:50, 6 i 7:10 s. pop.

Naprekidne predstave.

Ulažnina: I. prostor 1 K; II. prostor 40 fil.

Uči se može kod svake predstave.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promjeniti raspored.

Politeama Ciscutti.

Današ u nedjeljak
velike kinematografske predstave
sa slijedećim rasporedom:

Iz života precrtan.

Drama u 5 članova.

Njegovo Veličanstvo car i kralj u novo oslojenoj Gorici.

Apsolutno I. vizija za Pulu!

Početak: u 2, 3:30, 5 i 6:30 sati popodne.

CIJENE za ovaj film: Ulažnina za parter i lože K 1—; lože K 2—; zatvoreno sjedalo 50 fil.; galerija 40 fil.

Takodjer za djecu!

Za vrijeme jedra, pomorac je doista bio stvor, koji je svoj život sproveo medju nebom i morem. U napoleonskim ratovima nije bio rijetki slučaj, da su pomorci ostali godina na brodu, a bez da su stupili na kopno. Mornarski život u ono doba doduše, bio je nešto osobitoga, sa njihovim običajima i življnjem. Trebalo je imati osobiti značaj da se može slijediti onaj život pun pogibelji i nesigurnosti, a bez ikakvog veselja i zadovoljstva. Pomorskom zvanju, tko bi se onda posvetio bio, neizbrisiv pečat muka bio bi njegovom životu, a istodobno i radosti.

Mornari bili su prosti, dobri i srčani. Obično bježiš njima kopno pogibeljno. Netom, što bi se iskreli, u malo dana, a više putat i u malo satova, u veselju bi potrošio sve, što bi u godinama trudnim i napornim radom, znojem i krvlju zasluzio. Ti prosti ljudi, rek'o bi se, žeće čim prije, da isprazne kesu, a da se opet mogu brzo povratiti na brod i latiti se opet onog teškog života. Malo sati udobnih i veselih, bježe su tolike oaze njihovog života, koji je sastojao iz dugih putovanja, smionih potpivata, oluja, bitaka i opasnosti svake vrste.

Ali u dugim putovanjima, olujama i bitkama, zdrijevahu razum i ugrijavahu se značaji; i usprkos bezbrigajima i uživanjima u lukama, mlađi postajaju za rana ozbiljni, judi jaci, srčani, dobri i veledušni; posjedovali prostodušnost srca, od važnost trajaše takodjer i u zrelijoj dobi, te davaše slijedim kosama pravu mladost čuvstava.

(Konac sledi.)